

UCHWAŁA NR LXX/420/2024
RADY POWIATU W OSTROWI MAZOWIECKIEJ

z dnia 27 lutego 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Psychologiczno - Terapeutycznego dla osób stosujących
przemoc domową na lata 2024 - 2029**

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1249; zm.: Dz. U. z 2023r. poz. 289, poz. 535, poz. 1606), uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Psychologiczno-Terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2029, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu

Dorota Subda

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Ostrów Mazowiecka

**PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W POWIECIE OSTROWSKIM NA LATA 2024-2029**

Ostrów Mazowiecka 2024 r.

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	3
III. ADRESACI PROGRAMU	4
IV. CEL PROGRAMU	4
V. NORMY OKREŚLAJĄCE PODSTAWOWE WYMAGANIA PROGRAMU PSYCHOLOGICZNO - TERAPEUTYCZNEGO	4
VI. REALIZATOR PROGRAMU	5
VII. OSOBY PROWADZĄCE PROGRAM	6
VIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU	6
IX. DOKUMENTACJA PROWADZONA PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OSTROWI MAZOWIECKIEJ I PROWADZĄCYCH PROGRAM	8
X. MONITORING I EWALUACJA	8
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	9
XII. SPRAWOZDAWCZOŚĆ	9

I. Wstęp

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, jak również wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach oraz ich ukończeniu należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat.

II. Podstawy prawne programu

Program psychologiczno - terapeutyczny regulują następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn.zm.);
- 2) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1166);
- 3) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1164);

- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),
- 5) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.),
- 6) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023 przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 248 z dnia 9 grudnia 2022 r. , poz. 1259.

III. Adresaci programu

Program psychologiczno - terapeutyczny jest adresowany do pełnoletnich osób stosujących przemoc domową, kierowanych do udziału przez Zespoły Interdyscyplinarne, pochodzących z terenu powiatu ostrowskiego, które ukończyły program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. Ze względu na to, iż środki na realizację pochodzą z budżetu państwa, do udziału w programie mogą przystępować również osoby z innych powiatów. Uczestnikami programu mogą być osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień. Do programu nie kwalifikują się osoby chore psychicznie, osoby z poważnymi zaburzeniami osobowości.

IV. Cel programu

Program ma na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

V. Normy określające podstawowe wymagania programu psychologiczno - terapeutycznego

Programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową prowadzi się w formie spotkań indywidualnych i grupowych.

Standard prowadzenia programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową obejmuje:

- wzbudzanie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania przez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań;

- zdobycie lub poszerzenie wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych;
- nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów bez użycia przemocy;
- nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym: asertywności, empatii, rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością;
- poszerzanie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych;
- nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy;
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych i partnerskich;
- pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje społeczne i sposobów jej przeciwdziałania;
- diagnozowanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu;
- wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

VI. Realizator programu

Jednostką odpowiedzialną za realizację programu w Powiecie Ostrowskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej może zlecić przeprowadzenie programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową podmiotowi zewnętrznemu, posiadającemu odpowiednie uprawnienia oraz kwalifikacje. Dostępność uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym będzie zapewniona przez cały rok, poprzez utrzymywanie kontaktu z osobami kierowanymi do programu do czasu zebrania grupy, kierowanie do podmiotów realizujących programy na terenie innych Powiatów. W jednej edycji Programu będzie brało udział nie więcej niż 10 uczestników. Rozpoczęcie realizacji Programu będzie następowało w sytuacji zakwalifikowania przynajmniej 5 uczestników, co gwarantuje możliwość efektywnej realizacji założeń i celów Programu oraz utrzymanie jego ciągłości, np. w sytuacji rezygnacji przez uczestnika/uczestników z dalszego udziału w Programie. Dopuszcza się organizowanie grup koedukacyjnych, przy uwzględnieniu w pracy specyfiki przemocy stosowanej przez kobiety i mężczyzn.

VII. Osoby prowadzące program

Programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową są prowadzone przez osoby:

- 1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, lub
- 2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub na,
- 3) uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, kierunku resocjalizacji lub będące terapeutami lub psychoterapeutami.

Ww. osoby są obowiązane posiadać udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową mogą również prowadzić osoby posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej pięciu edycji programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VIII. Sposób realizacji programu

Program realizowany będzie w miejscu wyznaczonym przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej. W czasie trwania zajęć, w wyznaczonym miejscu nie będzie świadczona pomoc dla osób doświadczających przemocy domowej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie programu z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Osoby kierowane przez zespół interdyscyplinarny, po stawieniu się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, składają deklarację uczestnictwa w programie psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową. Następnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej wyda osobom kierowanym zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie, według wzoru zgodnego z Rozporządzeniem z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1164).

Czas realizacji programu przewidziany jest na lata 2024 - 2029. W ciągu jednego roku zakłada się przeprowadzenie jednej edycji programu, a w miarę potrzeb i możliwości uzyskania dofinansowania dodatkowo drugiej edycji w ciągu roku. W przypadku braku możliwości przyjęcia osoby do programu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej przekaże skierowanemu informacje o jednostkach realizujących program w innych powiatach.

Zajęcia programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową będą odbywać się w formie spotkań indywidualnych i grupowych. Cykl zajęć będzie obejmować 5 godzin spotkań indywidualnych (5 spotkań) dla każdego uczestnika oraz 10 godzin spotkań grupowych (5 spotkań trwających po 2 godziny). Uznanie, że Uczestnik ukończył program nastąpi w sytuacji, gdy stwierdzony zostanie jego udział w co najmniej 8 godzinach spotkań grupowych oraz w 5 godzinach spotkań indywidualnych.

W trakcie spotkań indywidualnych prowadzący przeprowadzi wstępną diagnozę oraz udzieli pomocy psychologicznej i terapeutycznej dostosowanej indywidualnie do uczestnika, uczestnik podpisze kontrakt dotyczący udziału w programie. Tematyka spotkań grupowych musi być zgodna ze standardem prowadzenia programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Szczegółowy harmonogram spotkań indywidualnych i grupowych zostanie uzgodniony z osobą prowadzącą.

Udział w spotkaniach potwierdzany jest na listach obecności. Wszelkie informacje pozyskane przez prowadzącą w trakcie spotkań, będą objęte zasadą poufności.

Po zakończeniu programu uczestnicy otrzymają zaświadczenie o jego ukończeniu, według wzoru zgodnego z ww. rozporządzeniem z dnia 20 czerwca 2023 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, na wniosek właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego, przesyła w imieniu Starosty Ostrowskiego informacje dotyczące wypełniania przez osobę stosującą przemoc domową w zakresie:

- zgłoszenia się do uczestnictwa w programie,
- otrzymania zaświadczenia o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie,
- ukończenia programu,
- otrzymania zaświadczenia o uczestnictwie w programie.

IX. Dokumentacja prowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej i prowadzących program

Wszystkie działania wobec osób objętych programem psychologiczno - terapeutycznym będą dokumentowane.

Dokumentacja prowadzona indywidualnie dla każdego Uczestnika będzie zawierać:

1. Deklarację uczestnictwa w programie psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
2. Zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
3. Kartę Indywidualną Uczestnika Programu psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
4. Kontrakt podpisany przez Uczestnika,
5. Informację, zgodę dotyczącą przetwarzania danych osobowych,
6. Ankietę pre, post,
7. Ankietę ewaluacyjną,
8. Zaświadczenie o ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
9. Ankietę monitorującą skuteczność programu.

Dokumentacja zbiorowa będzie zawierać:

1. Kartę spotkań grupowych,
2. Listy obecności,
3. Zestawienie zbiorcze obecności na zajęciach,
4. Sprawozdanie z realizacji programu wypełniane przez prowadzących.

Dodatkową dokumentację stanowić mogą notatki, pisma otrzymywane i przesyłane w sprawie Uczestników, sporządzane według potrzeb.

X. Monitoring i ewaluacja

Monitoring zachowań uczestników programu, realizacji celów programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową, będzie prowadzony w trakcie realizacji programu oraz do 1 roku po jego ukończeniu. W trakcie trwania programu monitoring zachowań uczestników będzie realizowany przez osobę prowadzącą program. Po ukończeniu programu monitoring przeprowadzać będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej przy współpracy z innymi instytucjami.

Ewaluacja programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową będzie polegać na zbieraniu następujących danych:

- liczba edycji programu zrealizowanych w danym roku kalendarzowym,
- liczba osób skierowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne do udziału w programie,
- liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie, z podziałem na płeć,
- liczba osób, które ukończyły program, z podziałem na płeć,
- liczba spotkań indywidualnych zrealizowanych w trakcie programu,
- liczba spotkań grupowych,
- liczba osób, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań przemocowych.

Z ewaluacji będzie sporządzony dokument.

XI. Źródła finansowania

Środki finansowe na realizację programu zapewnia budżet państwa. Wydatki na ten cel na poziomie powiatu planowane są każdego roku. Zakłada się możliwość finansowania działań przewidzianych w programie ze środków własnych powiatu ostrowskiego oraz ze środków zewnętrznych. Realizacja programu jest zależna od ilości uczestników oraz wysokości środków przekazanych samorządowi powiatowemu w formie dotacji z budżetu państwa.

XII. Sprawozdawczość

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej rokrocznie sporządza końcowe sprawozdanie rzeczowo - finansowe z realizacji programu i przedkłada je Radzie Powiatu Ostrowskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej. Jednostka składa także sprawozdania rzeczowo - finansowe z realizacji programu do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz sprawozdania jednorazowe/resortowe, sporządzane i przesyłane przez Centralną Aplikację Statystyczną.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ostrów Mazowiecka

ul. Widnichowska 20, 07-300 Ostrów Mazowiecka

www.pcprostrowmaz.pl/

e-mail: pcpr@powiatostrowmaz.pl

tel. 29 645 53 98

Ostrów Mazowiecka, dnia

DEKLARACJA UCZESTNICTWA W PROGRAMIE PSYCHOLOGICZNO- TERAPEUTYCZNYM

Data przyjęcia zgłoszenia:
I. Dane uczestnika programu
Imię:
Nazwisko:
Pesel:
Płeć: ☐ Kobieta ☐ Mężczyzna
Data urodzenia:
Wiek w chwili przystąpienia do programu:
Wykształcenie: ☐ podstawowe ☐ policealne ☐ gimnazjalne ☐ wyższe ☐ ponadgimnazjalne
II. Dane kontaktowe uczestnika programu
Powiat:
Gmina:
Miejscowość:
Ulica:
Numer budynku / numer lokalu:
Kod pocztowy:
Telefon kontaktowy:
Adres e-mail:
III. Sytuacja prawna / opiekuńcza
☐ Osoba pozbawiona praw rodzicielskich ☐ Osoba z ograniczeniem praw rodzicielskich ☐ W rodzinie prowadzona jest procedura „Niebieska Karta” ☐ Osoba zobowiązana sądownie do odbycia programu

IV. Sytuacja rodzinna
☐ Osoba zamężna / żonata ☐ Osoba w związku nieformalnym ☐ Osoba samotna ☐ Osoba posiadająca pod opieką dziecko / dzieci ☐ Osoba nieposiadająca pod opieką dziecka / dzieci z powodu umieszczenia w pieczy zastępczej
V. Sytuacja zawodowa
Osoba bezrobotna zarejestrowana w ewidencji urzędów pracy, w tym: ☐ osoba długotrwale bezrobotna ☐ inne ☐ Osoba bezrobotna niezarejestrowana w ewidencji urzędów pracy ☐ Osoba bierna zawodowo ☐ Osoba pracująca

Oświadczam, że:

- a) podane przeze mnie informacje są zgodne z prawdą,
 b) zostałem/am pouczone/a o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą,
 c) ukończyłem/am program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy ☐ TAK, ☐ NIE
 JEŚLI TAK – GDZIE:
 d) ukończyłem/am terapię uzależnień ☐ TAK ☐ NIE
 JEŚLI TAK – GDZIE:
 e) przyjmuję do wiadomości, że złożenie formularza zgłoszeniowego nie jest jednoznaczne z zakwalifikowaniem do programu,
 f) zostałem/am skierowany/a do uczestnictwa w programie przez Sąd*, Kuratora*, OPS w
, PCPR w Ostrowi Mazowieckiej, zgłosiłem/am się sam/a*,
 g) mój udział w programie jest dobrowolny.

.....
Podpis osoby przyjmującej formularz

.....
Data i podpis kandydata na uczestnika programu

*właściwe podkreślić

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Na podstawie art. 13 i 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), informuję że: Administratorem danych osobowych jest POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Widnichowska 20. Kontakt do Inspektora Ochrony Danych Osobowych w PCPR: e-mail: biuro@rodostar.pl. Celem przetwarzania danych osobowych jest realizacja ustawowych obowiązków administratora. Podstawą przetwarzania są przepisy prawa lub zgoda. Dane osobowe będą udostępniane tylko odbiorcom wskazanym przez przepisy prawa. Dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego, nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania. Dane osobowe wynikające z procedowania będą przechowywane przez okres przewidziany w przepisach dotyczących przechowywania i archiwizacji dokumentacji. Osoby których dane dotyczą mają prawo do ochrony danych osobowych, dostępu do treści swoich danych, prawo do sprostowania, ograniczenia przetwarzania oraz wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy przetwarzanie danych osobowych naruszy przepisy o ochronie danych. W przypadku przetwarzania na podstawie zgody, osoba, której dane dotyczą ma prawo do wycofania się ze zgody, żądania usunięcia, bycia zapomnianym oraz przenoszenia danych. Szczegółowe informacje na temat przetwarzania Państwa danych znajdują się na stronie <https://pcprostrowmaz.pl/ochrona-danych-osobowych/klauzula-informacyjna>.